

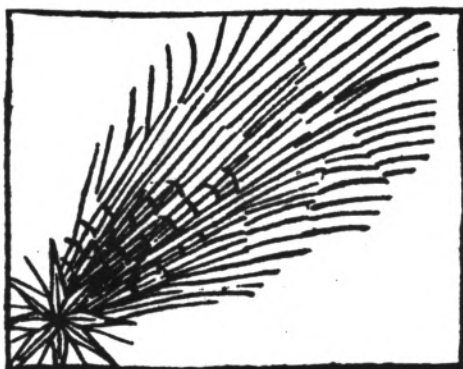
CAMPANET

NOVEMBRE-DESEMBRE 1985 Núm. 23

PRENSA
ORDRE

publicació de l'O.C.B.

SUMARI

Noticiari...Campanet a la premsa...La Casa de la Vila...
El programa de festes...I Congrés de la premsa Forana...
Cursos de Català per ràdio ECCA...L'Associació de la
tercera edat...Entrevista amb el president de l'A.P.A...
Balanc Parroquial...Conversa amb Nadal "Reto"...Résum
metereològic...Esports...Fotografia C.F.Campanet...

"CAMPANET"
Revista Bimensual

Edita

Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet.

Coordinador

Miquel Vives Mascaró

Equip de redacció

Joan Buades Crespi
Jaume Ordinas Llobera
Damià Pons Pons

Administració

Pere March Mascaró
Jaume Nadal Ripoll

Publicitat

Joan Buades Crespi

Fotografia

Pere March Mascaró
Damià Ferrà-Ponc

Disseny i Il·lustració

Joan Martorell Martorell
Josep Bernat

Col·laboradors

Joan Pons Pol, Jaume Mo-
rell, Damià Ferrà-Ponc,
Obra Cultural Balear,
Aloma, Catalina Vairiu,
Guillem Alemany Pons,
Josep Segura Salado, Cata-
lina Vilanova, Francesc
Aquiló Pons, Jaume Puigser-
ver, Francesc Lladó.

Impressió

Apòstol v Civilizador, Petra.

Dipòsit legal

P.N. 659/1982

Domicili

Plaça de Son Sordoi, 10, 1er, 1a
Telèfon: 51 62 27

Portada

Fot. Pere March

Els articles d'aquesta re-
vista expressen únicament
l'opinió dels seus autors.

SI VOLEM BON ANY
HEM DE SEMBRAR CADA ANY.

I tothom ho ha de fer a la seva manera, amb les seves eines i amb l'esforç de cada dia.

Per això, el Consell Insular de Mallorca du a terme la seva tasca, defensant la qualitat de vida a tots els pobles i ciutats mallorquines, fent arribar a tothom la nostra

cultura i garantint uns bons serveis públics i ho fa a través de les diverses àrees d'actuació: Àrea Econòmica, Acció Social i Sanitat, Àrea de Cultura i Esport, i Àrea de Cooperació i Ordenació del Territori. Sembrant perquè tothom pugui recollir els fruits.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

chamburcy
yogur natural
GARANTIA NESTLÉ
CHAMBURCY ; el yogur dels ESPORTISTES.

ESTANC
I
PAPERERIA
MARIA GELABERT
LLIBRES
I MATERIAL
ESCOLAR

MUSIC
BAR
SAN
PEDRÀ
c/ llorenç riber nº 28
telf. 51.61.16 - campanet

GELATS I ESPECIALITATS

La Menorquina

EDITO RIAL

S'ha de dir, d'entrada, que darrerament el poble ha sortit molt pels diaris a causa d'una llenegada municipal. El tema de "sa padrina", - "sa madona de Biniatró" ha donat peu a una polèmica un poc inflada, - un tant exagerada. De totes maneres es fa necessari demanar al nostre Consistori un poc de pipella o, com a mínim, d'organització. La impressió general que, vist des de fora, dóna tot aquest assumpte és - ben pobra: per una banda, la incompetència i falta de sensibilitat de les autoritats municipal -en concret, el batle- unida a unes justificacions quasi còmiques sobre possibles "duendes de impremta" que farien canviar per art de màgia tot el nom d'una persona. Per l'altra -ja ho deim- potser s'ha exagerat un poc massa, no pel que fa al fet -molt lloable- que un grup de joves vulguin compensar el desencàrt municipal, sinó per la dimensió que s'ha donat a tot aquest succés.

Deixem-ho, per tant, córrer. Amb placa o sense placa volem desitjar-vos un any nou ben venturós. Ho desitjam a tothom: als nostres lectors i subscriptors, als qui no ens llegeixen però s'hi animaran, als qui mai de la vida ens llegirien. Posats a formular desitjos, - ens sentiríem d'allò més satisfets si la nostra popularitat com a poble fos per caires més positius; si als diaris sortissin cada dos per tres referències a activitats per als joves, actes culturals i d'entreteniments, festes ben populars, un bon servei als habitants, etc. I sobretot ens agradaria poder tocar amb les mans la concòrdia i la convivència, que se superàs la crispació innecessària, i que el Poder no vengués ampla al nostre Consistori.

Rebeu, doncs, els molts d'anys més sincers.

BAR

VARIATS
XOCOLATA
AMB
ENSAIMADES

BAR

CA'S RETO

GELATS

I

TAPES

VARIADES

Noticiari

ES DECLARA D'INTERES SOCIAL LA CONSTRUCCIO D'UNA FABRICA D'ARTICLES DE PELL.

Amb els vots favorables del grup d'A.P., els contraris del PSM i l'abstenció de Joan Beltran, d'A.P., l'Ajuntament acordà declarar d'interès social la construcció d'una nova fàbrica d'articles de pell per part de l'empresa Artigues Coll, d'Inca, a la vorera de la carretera Palma-Alcúdia. Aquesta declaració d'interès social era condició indispensable per a la construcció, ja que aquesta es preveu a un terreny rústic.

EMPADRONAMENT OBLIGATORI DELS ESTRANGERS.

Un ban municipal va fer saber que "totes aquelles persones que resideixen habitualment al municipi de Campanet hi hauran d'estar empadronades". Aquesta iniciativa fou interpretada pel corresponsal de "Ultima Hora" com a fruit d'un cert malestar contra els residents estrangers, malestar que es va fer manifest a un Ple, quan es manifestà que les alteracions de l'ordre públic eren produïdes per aquests estrangers.

REBENTEN LES FONTS.

A mitjan novembre "ses Ufanes" tornaren a rebotar. Les quantioses pluges produïren de bell nou l'espectacular fenomen. També tornaren a repetir-se els comentaris sobre - si aquesta aigua prové dels Pirineus. Els científics, de tota manera, rebutgen aquesta possibilitat.

UN EMBASSAMENT A CAMPANET.

Continuant amb el tema d'aigua, el Pla Hidrològic que s'està redactant i que possiblement estarà llest per març preveu la construcció d'un embassament a la zona de Campanet. Les raons per a instal·lar-lo al nostre terme serien morfològiques: pel tipus de terreny, que permet una presa de suficients dimensions i de tipus tècnic; i tècniques: podria aconduir-se l'aigua amb més facilitat a la resta de la illa. L'embassament podria contenir un milió i mig de metres cúbics i estar situat a Es Rafal.

UN CAMPANETER PRESENTA UNA TESINA DE LLICENCIATURA EN CATALA.

En Pere March Mascaró va presentar el seu treball titulat "Estudi dels sistemes Tecneci-Toluè-3,4-Ditiol i Tecneci-2,5-Dimercapto-1,3,4-Tidiazole. Aplicacions." com a memòria per a optar al grau de llicenciatura en Ciències, Secció Químiques. Aquest treball, que rebé la qualificació d'Excel.lent, és una clara demostració que es pot fer investigació científica en la nostra llengua. Aquest fet fou elogiat per un membre del Tribunal.

OPOSICIONS MOLT CONCORREGUDES.

La inscripció per a optar a la plaça d'auxiliar administratiu de l'Ajuntament ha assolit el nombre de 25 aspirants. Uns 10 són campaneters i la resta de diversos punts de l'illa. La nostra revista publicarà un suplement dedicat a la història local per tal que, a més de servir com a document als seus lectors, pugui ésser útil als opositands a l'hora de preparar el temari d'història de la vila. Les sol.licituds estan majoritàriament en castellà; només dues están redactades en català.

ACTE DEL PSM.

Dia 15 de desembre se celebrà, amb l'assistència d'una trentena de persones, un acte organitzat per l'agrupació local del PSM, sota el títol "10 anys de PSM-Esquerra Nacionalista". Mateu Morro, a hores d'ara secretari general del partit, va fer un repàs de la situació política actual i Damià Ferrà-Ponç destacà que el PSM representa el nacionalisme al Parlament.

ASFALTAT DE LA CARRETERA DE MOSCARI: CLOTS.

Després de dues setmanes d'haver asfaltat la carretera de Campanet a Moscardi ja es poden veure clots i com ja es desprèn la capa de conglomerat asfàltic en alguns indrets. Aquest asfaltat depèn del Consell Insular de Mallorca.

LES PAPERERES, COL.LOCADES.

Durant aquestes festes de Nadal s'han instal.lat les papereres del Consell Insular de Mallorca. Esperam que ajudin a mantenir el poble més net, encara que ens semblen del tot insuficients. Aquesta ha estat gairebé l'única iniciativa municipal durant aquestes festes. Sort que l'ambient nadalenc l'ha mantengut la parròquia i la loteria popular

EL DARRER MALLORQUI DE L'ANY.

En Tomeu Abrines Martorell, fill de na Maria i en Tomeu de "Sa Puja-da" fou el darrer nin que va néixer a Mallorca l'any 1985. Arribà a les nou i vint de dia 31 i va pesar 3 K. 100 gr. Na Maria digué que "l'esperaven pels Reis". Ha estat com un regal anticipat. Enhorabona!

CAMPANET A LA PREMSA

POLEMICA ENTRE EL BATLE I L'A.T.S.

Continua la polèmica a l'entredit sorgit entre la infermera ATS i les autoritats de l'Ajuntament respecte a l'horari d'atenció al públic. I si fa uns dies escrivíem que estava solventat, avui hem de dir que les coses han tornat al punt zero; o sigui, que novament estan en frontats i, per tant, cotejarem les opinions de tots els involucrats, per tal de tractar d'aclarir aquesta situació un tant estranya, que en definitiva afecta els malalts del Dispensari d'aquesta localitat.

Amb el batle.

"Com a màxima autoritat del poble i davant les múltiples queixes dels usuaris, vaig posar en coneixement superior aquesta anormalitat, i foren ells els qui determinaren un horari que segons el parer del Consistori compleix amb totes les normatives i no només atén els malalts de la Seguretat Social, sinó també tots aquells que per diverses causes no n'estan coberts i necessiten els Serveis Mèdics d'aquest poble. I aquesta va esser la idea en construir el Dispensari: que tot el poble sigui atès i que avui en dia, a causa de la intransigència d'una persona tota sola, no s'ha de veure afectat. Els interessos personals s'han de deixar de banda quan es compleix una funció pública!"

"L'Ajuntament va complir sempre amb ella, ja que en inaugurar-se el Dispensari, va comprar dels doblers públics tot quant feia falta - per a la seva tasca, fins i tot les seves bates d'ús personal. Malgrat cobrar un sou de Comare, un altre com ATS i una o altra Mutualitat, el Consistori encara li paga un plus d'unes 4.000 ptes. per a neteja del seu lloc de feina, que es nega a realitzar però no a cobrar.

" Amb això crec que està tot dit. El públic ha d'estar atès i - aquesta senyora no compleix el que se li ordena."

Amb la infermera ATS.

Li feim notar el nou horari que regeix a la porta del Dispensari i ens manifesta que ella té el seu horari i que és: dilluns, dimecres de 9 a 12, i dimarts i dijous de 10 a 12, i que així compleix la normativa de la Conselleria de Sanitat i l'INSALUD, que són les vacunacions, revisions escolars, injeccions i extraccions de sang; així com també estar localitzable les 24 hores del dia per si qualcú d'urgència necessita els seus serveis. Creu que el nou horari és més aviat una maniobra política entre el batle i el conseller de Sanitat, Sr. Oliver, pel fet de pertànyer ambdós al mateix grup polític, i del qual "jo -- me'n desentenc, ja que la meua única preocupació són els malalts."

Sobre les monges que atenen els serveis durant la seva absència, va dir que "això és molt perillós, perquè exercir la Medicina sense els títols acreditatius no només és una estafa a l'Estat sinó al malalt que confia en els seus serveis."

Les Monges.

Consultades les Religioses Agustines de l'Empara respecte a la seva opinió, manifesten que actuen per vocació; per tant, realitzen - en aquests moments les mancances que origina el servei, sense entrar ni sortir de la polèmica laboral, així com també prestarien els seus serveis on fos necessari atendre un malalt, cuidar-lo, rentar-lo i el que fos necessari en favor dels altres.

(Joaquín Humberto. "Ultima Hora", 11 de desembre del 1985)

CONTINUA ENDAVANT EL PROJECTE D'UNA CASA DE CULTURA PER A CAMPANET

El projecte d'instal·lar una Casa de Cultura a Campanet continua endavant i no es descarta que a finals de l'any que ve sigui ja una - realitat. Ahir va tenir lloc una passa decisiva sobre el tema ja que una representació municipal visità el president de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas, per exposar-li el projecte i estudiar-ne els mètodes de finançament. Aquesta representació municipal estava formada pel batle Joan Martorell i la - regidora Jerònia Rayó, portaveu del PSM, únic grup de l'oposició. Ambdós anaven acompanyats pel parla- mentari nacionalista Damià Ferrà- Ponç.

En concret, i després de l'expli- cació del projecte, el president Ca- ñellas paresqué extremadament sensi- ble a aquesta necessitat de Campa- net i digué que tractaria que el fi- nançament de la Casa de Cultura fos previst a algun dels capítols dels pressuposts de la Comunitat per a - l'any que ve, els quals tendran llum verda definitiva a partir de febrer. Per això, i atès que les obres a re- alitzar no són de gran envergadura, s'espera - si s'acompleixen els - terminis prevists, que el centre funcioni el darrer trimestre del 1986

El cine.

El projecte definitiu presentat ahir a Cañellas suposa un remode- latge dels locals de l'antic cine que, precisament, foren adquirits - l'any passat pel Consistori després d'uns quants anys que deixàs de - funcionar com a tal. El pressupost oscil·la devers els cinc milions de pessetes i encara no s'ha decidit si les obres es duren a terme en una o dues fases. En principi es té la intenció que la planta baixa es dedi- qui a casa de cultura pròpiament dita i la primera planta s'ofereixi com a local per a l'Associació de la Tercera Edat. En tot cas, no - s'hauran de realitzar treballs d'estructura ja que es tracta d'un edi- fici dels anys vint que, si bé presenta desperfectes deguts a la deixa- desa, té les parets mestres que continuen presentant una gran solidesa.

"laCaixa"
CAIXA DE PENSIONS

La necessitat.

La necessitat de la creació de la casa de cultura a Campanet par- teix de fa ja molt de temps. Al seu dia, el batle, davant la insistèn- cia del grup de l'oposició, va proposar uns locals propers a l'Esglè- sia, però després es va veure que no tenien les dimensions suficients. Més envant es realitzà un projecte aprofitant les instal·lacions de -- l'antic cinema. Dues vegades s'elevà al Consell de Mallorca la propos- ta de finançament de la casa de Cultura, però cada vegada fou rebutjat. Finalment, el Consistori ha decidit presentar el tema al Govern de la Comunitat Autònoma perquè li doni el suport definitiu. Es tracta d'una necessitat urgent per a Campanet, sobretot en l'aspecte social de la - joventut, ja que ara per ara pràcticament no té cap alternativa per a dur a terme cert tipus d'activitats. En realitat, algunes iniciatives que s'han gestionat han hagut d'esser aparcaades pel fet de no comptar amb un local adequat. A Campanet es troba a faltar un local cobert on s'efectuïn actes, celebracions, tallers, teatre, etc. Cal esperar que amb la posada en marxa d'aquesta casa de cultura s'aglutinaran les ini- ciatives, tant culturals com socials, per a revitalitzar la vida de la localitat i, sobretot, per a donar una resposta a l'actual inhibició - d'activitats juvenils.

(Jordi Bayona. "Diario de Mallorca", 19 de desembre del 1985)

UN GRUP DE JOVES RETEREN HOMENATGE A "SA PADRINA" DE CAMPANET.

El passat dia 26 i coincidint amb les festes nadalenques, un grup de joves de la localitat volgueren atribuir un pe- tit però emotiu homenatge a "Sa Padrina" de Campanet, madò Magdalena Bisquerra. Tot això motivat per la no entrega de la placa corresponent que atorgà la Comuni- tat Autònoma, juntament amb l'Ajuntament, a la persona més vella. La iniciativa - sorgí, segons han manifestat al D.M., - pel fet que després d'uns quants mesos - d'haver-se realitzat l'homenatge a la ve- llesa, ni el Consistori ni la Comunitat Autònoma han reconegut l'equivocació a - l'entrega de la placa. Amb aquesta inici- ativa han volgut que aquesta persona no

sigui objecte de discriminació per part de les autoritats corresponents

Des del darrer homenatge a la vellesa -el mes de setembre i coinci- dint amb les festes de Sant Miquel- aquest ha estat objecte de múlti- ples comentaris per presumptes irregularitats en l'entrega d'obsequis que l'Ajuntament i la Comunitat Autònoma feren a les persones mes ve- lles. Al mateix recinte en què se celebrava l'acte - que estava costea- jat per "la Caixa" i al qual les autoritats, tant locals com autonòm- ques, no eren més que convidats- feren entrega, com altres anys, d'una quantitat econòmica i unes plaques. Això provocà comentaris entre els presents, ja que la placa que oferia la Comunitat venia a nom de Magda- lena Bisquerra i va esser entregada a una altra persona. Per això, els representants de la Comunitat Autònoma optaren per enviar una altra - placa a nom de la persona que va anar a recollir-la. Han passat els di- es i s'ha sabut que la placa corresponia a Magdalena Bisquerra, la -- qual no va poder assistir a l'acte per trobar-se impossibilitada.

Davant tot això, els seus familiars s'han dirigit unes quantes ve- gades al Consistori, concretament al batle, per reclamar la placa.

(Corresponsal, "Diario de Mallorca", 31 de desembre del 1985)

LA CASA DE LA VILA

Dia 30 de desembre hi hagué a la Casa de la Vila la darrera sessió plenària de l'any. A més dels diferents punts de l'ordre del dia, en el capítol de precís i preguntes el batle hi donà acollida a una sèrie de qüestions plantejades pel PSM-EN.

Fer un resum del plenari planteja un problema diguem-li tècnic: la poca sonoritat d'algunes de les intervencions, gairebé a cau d'orella, dels membres del govern municipal i del secretari. Però, contarem sintèticament tot el que sentirem.

Festes locals.- El batle proposà que les dues festes de designació local fossin Sant Miquel i la diada de la Romeria del dimarts de Pasqua. S'aprovà per unanimitat.

Casa de Cultura.- El batle informà de les gestions fetes, una de les quals fou la seva visita al President Cañellas acompanyat pels regidors Damià Ferrà-Ponç i Jerònia Rayó. Digué que el Consell Insular de Mallorca havia denegat les ajudes necessàries per a fer-la i que en canvi la Comunitat Autònoma s'havia compromès a pagar-la en un 90% com a mínim. Els plànols, fets per l'arquitecte Bernat Nadal Bonnín, ja són a punt: a la part de baix hi haurà un teatre i a la part de dalt un local per a la tercera edat. Les obres es faran en una o dues fases i l'any 1986 podrien quedar llestes.

Horari de la practicanta.- El batle digué que l'INSALUD ha via enviat a l'Ajuntament l'horari que li correspon realitzar. L'Ajuntament només pot manar-li que atengui durant una hora els casos relacionats amb beneficiència.

Subhasta de la finca de Can Gaieta.- El batle informà que les pastures d'enguany no seran subhastades ja que hi ha en projecte vendre la finca.

El Pou Nou de Sa Cova.- Amb el fi de resoldre definitivament el problema d'accés al pou i de delimitar-ne la superfície dels seus voltants, s'azordà demanar a la Conselleria d'Ordenació del Territori un informe jurídic en el que s'assenyali el lloc per on ha d'anar el camí, quina ha de ser la seva amplària i quina la superfície del tros que envolti el pou. Quan l'Ajuntament conegui totes aquestes qüestions, prendrà els acords definitius.

Neteja del Pou Bó, el Pou d'en Gatell i de l'Abcurador.-

El PSM demanà que se fessin nets i se restaurassin aquests monuments de la nostra cultura tradicional. El batle digué que es faria d'immediat sempre i quan l'empleat que en fos encarregat complís les seves ordres. Llavors, se'l criticà per la seva incapacitat de fer complir a un empleat determinat les feines que se li encomanaven. Durant uns minuts es parlà del redimensionament del personal municipal, del qual sembla que n'hi ha alguns

que rendeixen per damunt de les seves obligacions i d'altres molt per davall. El batle fou recriminat per l'oposició per no ésser capaç de controlar i rentabilitzar el personal municipal com pertocaria per tal de fer un bon ús dels doblers que els ciutadans aporten a la caixa municipal.

Senyalitzacions.- Foren aprovades fa més d'un any i aquests dies han començat a ésser instal·lades. El grup de la majoria digué que el retràs havia estat per culpa del ferrer que havia de posar els discos a punt per a la col·locació.

Es comentà que l'apedaçament dels carrers, realitzat per la companyia d'en Joan Siquier "Mestrès", va costar 140 mil pes. dia.

Pla d'activitats culturals.- Na Jerònia Rayó (PSM) digué que les festes organitzades durant el 1985 foren dolentes i demanà per quina raó el seu grup no va ésser convidat a participar-hi i per què l'opuscle del programa es publicà amb tantes faltes d'ortografia. El batle contestà dient que se conformaria que les d'enguany sortissin igual. En Nicolau Martorell digué que no es va corregir el programa de festes perquè dos dels que l'havien fet digueren que si el corregien ells retiraven el que hi havien escrit. I davant aquesta amenaça decidiren que se publicàs amb faltes. El batle acabà proposant que els dos grups presentassin un programa i "ja triarem". El PSM hi estigué d'acord.

La Madona de Biniatró.- A la proposta del PSM de tractar d'aquest tema que ha tengut tant de ressò als mitjans de comunicació mallorquins, el batle la contestà amb l'entrega d'una còpia mecanografiada de la seva carta que va aparèixer a alguns diaris de Palma. Aquesta és, segons ell, la versió oficial i vertadera. Però, del tema se'n parlà una estona més davant la insistència de l'oposició. El batle reconegué que hi va haver una equivocació i que ell n'era el responsable. Per això, havia pagat de la seva butxaca les cinc mil pessetes que erròniament havien estat pagades a una dona diferent de la que corresponia. Aleshores, el PSM proposà que la placa i les cinc mil pessetes li fossin entregades a la madona de Biniatró. I en el cas que la placa amb el seu nom ja no existís, que els dos grups municipals la donassin a fer i la pagassin. El batle digué que no estava disposat a pagar la placa ja que la madona de Biniatró no hi tenia dret perquè no havia acudit al dinar a Menestralia amb el president Cañellas. Finalment el PSM demanà que se votàs la seva petició d'entregar la placa i les cinc mil pessetes a la madona de Biniatró: els cinc regidors del PSM votaren que sí i els sis d'AP votaren que no. L'alternativa proposada pel batle de fer unes gestions resultà guanyadora.

Fins aquí la crònica descriptiva de la darrera sessió plenària de l'any.

VINS DE RIOJA FAUSTINO
VINS DE NAVARRA GRAN FEUDO
CASTILLO DE MELIDA
DISTRIBUEIX:
CIA. HISPANIA DE BALEARES SA.
TEL 276300

Pâtisserie
Mel i Sucre
ELABORACIÓ PRÒPIA
Avda. Gaspar Bennàssar, 26 Tel. 20 95 22
07004 Palma de Mallorca

EI PROGRAMA DE FESTES

PROGRAMA DE FESTES DE SANT MIQUEL Patró de Campanet

SETEMBRE
1985

Podreu dir allò de "festes passades, coques menjades", però no podíem deixar de comentar encara que ja hagin passat tres mesos, una "joia" com la del programa de festes de St. Miquel d'enguany. En uns moments com els actuals, quan s'està debatent -per exemple- el futur de la nostra llengua al Parlament Balear o s'ha de celebrar un Congrés Internacional de la Llengua Catalana, al qual el President Canyelles ocupa una de les Presidències d'Honor, "exemples" com aquests són descoratjadors.

Escriure en una llengua és com jugar a futbol: hi ha unes regles determinades i els jugadors s'hi han de sotmetre. Es podrà dir que seria millor que no hi hagués fora de joc o es pogués tocar la pilota amb les mans; però perquè tothom hi pugui jugar les regles són imprescindibles. Totes les llengües modernes en tenen perquè hi escriu molta gent i seria incoherent trobar tantes maneres d'escriure com persones.

Ens permetreu, per tant, que facem "acta" de les faltes d'aquest programa, algunes mereixedores de targeta vermella.

- Faltes ortogràfiques: on posa pasa, Tedeum, conmemoratives, axi, serán, nostros i homo; ha de posar passa, Tedéum, conmemoratives, així, seran i home.
- Faltes morfològiques: en lloc de a ne's Vells, a nes matrimoni, a n'es plat, pels homenatjats, s'Església, "Sa Caixa", per tiradors, per tots aquells, "S'oferta", a n'es cine i per es grup; ha de dir an es vells, an es matrimoni, an es plat, per als homenatjats, l'Església, "la Caixa", per a tiradors, per a tots aquells, "l'Oferta", en es cine i p'es grup.
- Faltes sintàctiques: "Després des dinar que...". S'inicia el paràgraf amb una subordinada, però no arriba a aparèixer l'oració principal.

(Fixau-vos que no ens hem aficat en la qüestió de l'article salat. Donaria peu a un altre comentari).

2 dies de festa

DIA 28 A les 22 h.
GRAN BERBENA
amb s'orquestra
« **Vasconia** »

1 gran berbena

DIA 29
A les 12 h. Pasa-carrers amb una colla de Xeremiers.

Homenatge a ne's Vells

A les 13 h. Tedeum a s'Església Parroquial pels homenatjats.
A les 13'30 h. Dinar de germanor de tots es Vells a «Menestralia», obsequi de «Sa Caixa». Després des dinar que presidirà s'honorable President de sa Nostra Comunitat, don Gabriel Cañellas, que donarà per part de sa Comunitat Autònoma unes plaques commemoratives a nes matrimoni i a s'homo i sa dona de més edat, axi mateix seràn obsequiats per s'Ajuntament amb un obsequi en metàl·lic.

Continuant amb s'homenatge, un grup de nins de s'Escola de ball de Campanet, actuaran en honor des nostros padrins.

A LES 15 h. **GRAN TIRADA A NE'S PLAT** per tiradors locals.
A LES 18 h. **BALLS TIPICS** per nins de s'Escola de Balls de Campanet, i per tots aquells que vulguin ballar.
A LES 19'30 h. **Ofici Solemn** en honor a Sant Miquel.
Un grup de parelles de balladors des poble, ballaran es ball de «S'oferta».
A LES 21 h. **FUNCIO DE TEATRE** a ne's Cine, per es grup artístic «La Salla» d'Inca, que posarà en escena
«NA PEPETA NO ÉS MORTA»

Els dies 29 i 30 de novembre i 1 de desembre es celebrà al Santuari de Cura el I Congrés de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca. Al llarg dels tres dies es varen debatre les qüestions següents: "Finançament de les publicacions i abaratament de costos", "Redacció de redaccions. Editorials conjuntes. Relacions amb les entitats locals, autonòmiques i polítiques", "Llenguatge periodístic" i "Situació legal de les publicacions". Els ponents en uns casos foren els mateixos membres de l'Associació (Mateu Llodrà, Jaume Tugores, Pere Llinàs, Nicolau Pons, Miquel Riera, Pere Mulet, Tomeu Pou i Josep Cortès); en altres, persones rellevants que foren convidades a parlar de temes de la seva especialitat (Jordi Vallmajor, Jaume Guillamet, Josep A. Grimalt, Josep Melià).

Per un resum del contingut de les ponències no és una tasca fàcil degut a les nostres limitacions d'espai i a la densitat de dades que foren transmeses. Malgrat tot, però, convé fer, com a mínim, la síntesi telegràfica d'algunes de les coses, ben interessants, que sentírem.

En Jordi Vallmajor i en Jaume Guillamet, dos periodistes catalans capficats de ple en el món de la comunicació local i comarcal, informaren amb detall de les iniciatives promogudes per l'Associació homònima de Catalunya --- que integra més de dues-centes publicacions --- per tal d'incrementar la professionalitat, la qualitat i la fortalesa econòmica de la premsa associada.

En Miquel Riera, del setmanari "Felanitx", presentà la ponència sobre "Normalització lingüística", oferint una descripció estadística de l'ús que se fa de la llengua catalana a les revistes de la premsa forana. Dividí les publicacions en tres grups:

I CONGRÉS DE PREMSA FORANA

a) N'hi ha vuit en castellà, amb una presència esporàdica i marginal del català (cartes al director, esqueles, ...). En general, són revistes que se publiquen des de fa molts d'anys.

b) N'hi ha altres vuit que fan un ús majoritari del català i tenen tendència a incrementar-lo.

c) Finalment, hi ha el grup més nombrós, amb devuit revistes, que se caracteritza per un ús exclusiu del català.

LA PREMSA FORANA:
QUARANTA REVISTES, CINQUANTA
MIL EXEMPLARS CADA MES

En Josep A. Grimalt començà dient que de llenguatge periodístic n'hi ha de moltes classes i que el més correcte sempre és usar el tipus de llengua que correspon a cada situació i context. La mescla de tipus diferents de llengua, la creença que l'ús de vulgarisme fa més "mallorquí" i "nostro" el llenguatge emprat i la inadequació a la funció comunicativa que preteníem són algunes de les tares que poden afectar negativament el llenguatge periodístic. Aquest, equidistant entre el llenguatge poètic i el col·loquial, sobretot ha de ser flexible, expressiu, senzill i globalment coherent amb ell mateix i amb el context en què se produeix la situació comunicativa.

es saig
D'ALGALIDA

OMARCAL
ManaCor

L'ASSOCIACIÓ DE LA DE MALLORCA

El Congrés acabà amb la realització d'una Assemblea general i amb l'elecció d'una nova Junta Directiva. S'acordà, entre d'altres coses, intentar que la premsa forana fos present a alguns punts de venda de Palma, demanar una institucionalització de les subvencions mitjançant la promulgació d'un Decret-Llei del Parlament balear, publicar anualment algunes editorials conjuntes per tal de reforçar la imatge d'unitat de l'Associació, i incrementar la catalanització lingüística de les revistes que encara fan un ús marginal o minoritari de la llengua de Mallorca. Quant a la nova Junta Directiva, cal dir que només es presentà una candidatura, que aconseguí el suport majoritari de l'Assemblea. En Biel Massot, de la revista "Pòrtula", en fou elegit president i entre els vocals hi ha en Jaume rugores ("Sineu"), en Delfí Mulet ("Es Saig"), en Maties Garcías ("Llucmajor de pinte en ample"), etc. És una Junta Directiva formada per gent jove, lligada a les revistes de l'Associació que s'editen exclusivament en català, que pot donar impuls i arrelament nacional a unes publicacions que nauarien de tenir com a primer objectiu el d'ajudar a l'er país.

QUE ÉS LA PREMSA FORANA DE MALLORCA?

L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, constituïda formalment el 1980, agrupa actualment quaranta publicacions d'informació local o comarcal que editen en conjunt uns cinquanta mil exemplars cada mes.

VISTA DE
INEU
ormació general

LLUM D'OLI
ELS ALBERCOC

La vida de l'Associació ja ha estat fecunda en realitzacions: la Primera Diada de Premsa Forana de Mallorca (1978), la celebració del Bicentenari de la Premsa a Mallorca (1979), la creació dels Premis Periodístics Premsa Forana, la presència amb un "stand" propi a la Fira del Llibre de Palma, el I Congrés de la Premsa Forana (1985). D'ençà de la seva data fundacional, l'Associació ha vist créixer espectacularment el nombre de revistes associades. No hi ha dubte que la seva existència i la de les revistes que l'integren és un símptoma de l'augment de la vitalitat cultural a la part Forana de Mallorca.

ELS PREMIS DE PREMSA FORANA

Coincidint amb la celebració del I Congrés ha aparegut un opuscle que reuneix els treballs que obtingueren els "Premis Associació Premsa Forana de Mallorca" de l'any 1985. Després de fer-ne una lectura atenta, és just reconèixer l'encert del jurat qualificador. Es tracta d'uns treballs periodístics ben fets i de temàtica ben interessant. Els articles de Ramon Turmeda, pseudònim d'Antoni Roca Jerez, publicats al "Felanitx", són reflexions crítiques sobre l'"estat de malaltia crònica" del nostre país, de la seva societat, llengua i cultura. En Miquel Mut i en Maties Mut, dos joves llucmajorers foren premiats pels seus escrits de recerca etnològica. I l'autor que signa amb el pseudònim Carmina Burana, col·laborador de "Pòrtula", obtingué el primer premi amb la sèrie d'articles titulats "Entorn al repte de l'autonomia, la normalització lingüística i la posició central dels mitjans de comunicació. Sota aquest

títol tan llarg s'hi amaga un encertat programa de política cultural, centrat sobretot en els dos aspectes que són els cabdals per a fer la política de nacionalització cultural que necessita el nostre país.

Cursos de Català

El passat 11 de Novembre un grup de 25 persones començaren per primera vegada els cursos de català a través de la ràdio. És una experiència patrocinada pel Consell Insular de Mallorca i s'emet tres vegades per setmana durant mitja hora per Ràdio ECCA Ràdio POPULAR (FM 97.5): els dilluns a les 22 h. i els dimarts i dijous a les 20.30 h. La durada d'aquest curs serà fins el dia 15 de Maig.

A més és compta setmanalment cada divendres amb un mestre per solventar els dubtes que hagin sorgit durant la setmana i aprofundir un poc més.

Aquesta iniciativa sorgí de l'Associació de Pares. Fet a destacar ja que demostra l'interès que dita entitat ha tengut i té per la normalització real de la nostra llengua. També recordem que en aquest curs 85/86, s'ha introduït la llengua materna al Preescolar i 1º curs de Les Escoles. Està molt bé que ara els pares, en un intent de millorar-se, col·laborar amb els mestres, i ajudar els infants també vulguin dominar-la.

No és la primera vegada que a Campanet s'organitza un curs de català. Cal recordar que fa uns 10 anys ja realitzà un curs d'estiu l'OCB. Posteriorment, hi va haver altres intents d'ensenyar la nostra llengua però tal volta la necessitat d'assistir algunes vegades per setmana a les classes dificultava un seguiment adequat. En canvi, ara, amb aquest

nou sistema és més fàcil poder seguir la classe ja que tens l'oportunitat de gravar-la, repetir-la tantes vegades com vulguis, etc.

Esperam que aquest curs sigui un estimul perquè el proper any el nombre de matriculats vagi en augment. I no hi ha dubte que aquesta iniciativa que ha tengut l'Associació beneficiarà i fomentarà l'enriquiment cultural del poble i tal vegada servesqui per despertar nous projectes culturals.

JOAN PONS

per ràdio

L'ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT

L'amo en Pere Antoni Reinés Morey "Corritx", agricultor jubilat de 72 anys, és des de fa uns mesos el president de la comissió gestora de l'Associació local de la tercera edat que integra a uns deu membres.

Com va sorgir la idea de crear a Campanet una Associació de la tercera edat?

Degut a la importància que estan cobrint aquest tipus d'agrupacions, uns quants campaneters ens vàrem plantejar crear-ne una al nostre poble. Les persones que nos decidiren del tot a dur endavant el projecte foren el matrimoni Pons Borrás, que mensualment ve a Campanet a donar-nos conferències sobre diferents aspectes relacionats amb la nostra situació. D'igual manera va ésser decisiva la col.laboració del batlle que, a més d'animar-nos, ens ajudà a redactar els estatuts, que foren aprovats pel govern civil, i tot seguit per la seva mediació sol.llicitàrem una subvenció al Consell Insular de Mallorca, el qual fa poc ha enviat 100.000 pts. que serviran per poder realitzar algunes de les nostres idees.

Quins són els vostres projectes?

Hem començat la nostra singladura amb la quantitat ja esmentada, de la qual hem dedicat una quarta part per a fer obsequis a les persones del nostre col.lectiu més necessitades del poble. Amb la resta pensam organitzar conferències, excursions, subscrivir-nos a diferents diaris, en definitiva, poder optar a una sèrie de complements que ens facin agradable una part de la nostra existència. No obstant, tot queda supeditat a la utilització d'un local en el que nos podríem reunir per una millor coneixença i emprendre aquestes activitats. En aquest sentit les nostres esperances se centren entorn a l'ajuda de l'Ajuntament que en aquests moments disposa del local adequat (el cine)

Trobau que l'agrupació tindrà acceptació dins el vostre col.lectiu?

Confiam tenir una bona acollida entre les persones de la tercera edat que són moltes a Campanet. A totes elles, aquesta Comissió gestora (que més endavant desapareixerà per donar entrada al nous membres electes) els demana la seva col.laboració ja que sense la seva ajuda i participació no podrà anar endavant. En tenim prou exemples a Campanet d'activitats que han començat molt bé però han acabat un no res i per evitar-ho que cadascú prengui la seva responsabilitat.

JOAN BUADES CRESPI

Entrevista amb

J.A. GARCIA GÓMEZ

JUAN ANTONIO GARCIA GOMEZ, des del proppassat mes d'octubre és el President de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Públic del nostre poble. Nascut a Piñeira -llogarret de Monforte de Lemos (Lugo)- l'any 1.948, sortí de la seva terra natal, Galizia, quan només tenia quinze anys. Ha viscut a Santander, Navarra, Madrid, Guadalajara i des del gener del 1966 viu a Mallorca. Si abans la gent el coneixia com en Joan "es gallego", ara li diuen més en Joan de "ca's canonge", és un campaneter més. Treballa en el Servici Geològic del MOPU. Sempre li ha agradat practicar algun esport i l'atletisme. Amb la bicicleta de corredor, darrerament, n'ha fet molts, de kilòmetres. I ara també en fa per aconseguir ajudes perquè els alumnes del col·legi puguin realitzar totes les activitats que complementin la seva educació a l'escola.

Com s'eligeix un president d'APA ?

Primer s'elegeix el Consell Rector, els vocals i després aquests es reuneixen per elegir el President, el Vicepresident el Secretari i el Tresorer.

Des de quan existeix l'APA ?

Des de l'any 1978. L'escola nova començà a funcionar el curs 1977-78. Els dos darrers presidents han estat en Toni de s'hostal i n'Antònia Alzina, maians.

Quan vos reuniu ?

Ens reunim quan apareix qualche assumpte. D'ençà que jo som el President, hem fet unes sis reunions. Hem tractat: els desperfectes de l'escola (persianes, pintura, divisió de l'aula del preescolar ...), i activitats de música, teatre, natació i atletisme.

Quina és l'actitud dels pares de cara a l'APA ?

Quasi tots els pares són de l'APA. La quota és de 2.400 pessetes per a tot el curs. Els pares, en general, una vegada pagada la quota no en volen saber res més. A una Assemblea General, varen assistir-hi només trenta/quaranta pares.

Quina és la relació amb els pares ?

Es fa una Assamblea General a començament del curs. Aquest any, a més, farem una

Assemblea General quan acabi el curs per a tractar com ha anat el curs i preveure possibles problemes del curs que ve. També hi ha pares que em fan consultes pel carrer sobre activitats.

Quines despeses realitza l'APA ?

Pagam 28.000 pessetes cada mes a una professora de gimnàstica. Sé que els cursos passats, l'APA subvencionava una part del viatge d'estudis i el campament d'estiu.

Quines ajudes heu rebut ?

Hem demanat ajudes per a música, teatre, arts plàstiques a la Conselleria d'Educació i Cultura de la Comunitat Autònoma i al Consell Insular de Mallorca. També hem demanat ajudes per a judo, natació, escacs i gimnàstica a la Federació d'Esports. I, n'hem rebut de natació, les classes són gratis i per traslladar els alumnes els pares ens posam d'acord. L'atletisme és tot gratis: el transport i les activitats. La natació i l'atletisme entren dins l'àmbit de la competició escolar. A partir de gener, començarà la música i el teatre que hauran de ser pagats pels pares, no hem rebut ajudes. El teatre serà per a tots els alumnes, llevat el preescolar i la música fins al cinquè curs, o sia, fins als alumnes de deu-onze anys.

escoles mallorquines

Els dies 17,18,19 i 20 es celebrarà a la sa la d'exposicions de "la caixa" una mostra de ma terials de/sobre les es coles mallorquines. S'a-nomenen així les es cols que imparteixen el seu ensenyament en llengua catalana i que, a més a més, fan una ensenyança arrelada a l'entorn més pròxim i connectada a la història, cultura i realitat del nostre país. També acostumen es ser escoles que empen els mètodes de la peda gogia activa.

Amb aquesta exposició els campanaters tendrem l'oportunitat de geure la creativitat i el bon nivell d'aprenentatge que aconseguixen els alumnes d'aquestes escoles.

El moviment de les es coles mallorquines expe rimenta un mo_{ment} d'expansió arreu de tota l'illa. Actualment ja n'hi ha més d'una vin te-na. És de suposar que amb la promulgació de la Llei de Normalització Lingüística, ja imminent, l'adonció de la nostra llengua com a ei na de l'ensenyança enca ra accelerarà el seu ritme d'increment.

PARROQUIA DE SANT MIQUEL DE CAMPANET

BALANÇ 1985

I.- SAGRAMENTS

Baptismes.....	38
Comunions.....	26
Confirmacions....	43
Matrimonis.....	9
Defuncions.....	28 (homes:9 dones:19)

II.- BALANÇ ECONOMIC PARROQUIAL

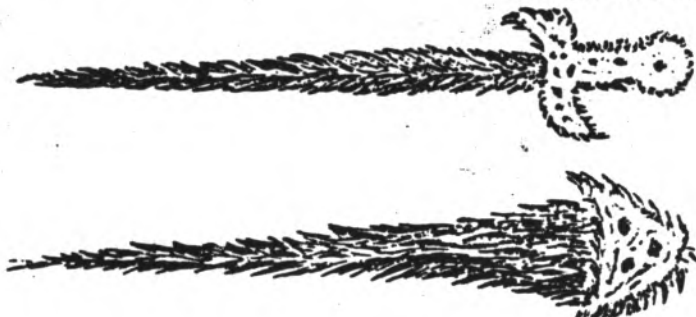
ENTRADES	SORTIDES
-Col·lectes (misses, baptismes, casaments i funerals.....)	-Personal.....
774.981	331.300
-Donatius i culte.....	-Conserv.i.Repar...476.779
114.100	-Subvenc.Orgue....300.000
-Col·lectes especials.....	-Despeses Generals.271.354
216.761	-Activit.Pastoral..173.198
-Mandes Pies.....	-Caritas Parroqu...65.855
25.151	-Col·lectes espeí.202.195
-Subvencions obispat.....	-Altres despeses.....3.964
60.000	
-Acció Social (Caritas)...	
57.710	
-Sobres anys.....	
514.968	
sumes.....	
1763.671	
-Saldo any anterior.....	
632.099	
Total.....	1.824 .645
2.395.770	
Saldo a 31.12.1985 =	571.125 pts

III.- COMPTE ESPECIAL RESTAURACIO ORGUE.

Entrades any 1984:	Sortides any 1984
-Donatiu 1.000.000	Material i feina.... 324.994
-Aport.Parroq. 250.000	
Total..... 1.250.000	Sortides 1985
Entrades any 1985:	-Material i feina 1.188.750
-Teatre "Els Reis".....100.000	
-A juntament.....110.000	
-Donatius.....98.400	
-Aport.Parroquia 30.000	
Total..... 608.400	
Total General... 1.858.400	1.513.744
Diferència = 344.656 pts	

Pel que fa a aquest compte especial, el Consell Insular de Mallorca ha concedit verbalment la subvenció d'1.500.000 pts. I la Caixa de Pensions, 50.000 pts.

"La Comissió Econòmica"

Conversa amb

NADAL "RETO"

Vaig néixer a Campanet dia 25 de juliol de l'any 1897. Mumpare era En Josep Muñet i Rosselló "Reto". Era un poc comerciant: comprava i venia gallines, ous, bessó, figues seques... Mumare era N'Elionor Bennàsser i Pons "des Pont". Mumpare en - això des doblers no era gran cosa. Però na vegava, navegava. Vaig aprendre de llegir i escriure a s'Escola Pública de Campanet, amb Don Jeroni Roig i no vaig tenir altre Mestre mà. Vaig anar a escola fins a'n es 14 anys.

Quan tenia 15 anys vaig anar tres vegades a Barcelona. Mumpare era comerciant: comprava porcs grassos i els enviava a Barcelona. I a cada viatge tenia un passatge de franc. I una vegada hi anava jo i s'altra es germà. I així profitàvem.

Quan tenia 16 ò 17 anys vaig anar a França i hi vaig estar un any, a Rouen. Es tava amb sos de Can Menut, de Campanet. De campaneters n'hi havia bastants a França. Es de Can Menut tenien un magatzem de fruites i feien mercat a Rouen. Hi vaig anar amb sa idea de quedar-m'hi. Es menjar de França era una cosa sèria! Es Menuts enviaven a demanar faves de Pollença. I per cada quilo de faves, quilo de bou que hi posaven. Tu em diràs! Jo vivia dins sa mateixa casa des Menuts i era com de família. Feia feina en es magatzem i en es mercat. Vivien molt millor que a Mallorca. No tenia comparació! A França eren uns senyors, en es menjar i en tot. Vaig anar a Palma a Marsella en barco. I llavors de Marsella a Rouen. No sabia res de francès, però en vaig aprendre aviat. Encara entenc un poc sa ràdio. A França no sortien mai es vespres: se n'anaven a dormir d'hora per aixecar-se ben dematí. Jo hi volia quedar, però de canostra em deien: "Has de venir. Has de venir". I quan un de Can Menut va venir a Campanet li varen dir: "El mos has d'enviar, tant si vol com si no vol". I així, ben a la força, vaig haver de tornar a Campanet.

TRAMVIARI A CIUTAT

Sa primera feina que vaig fer va ser ajudar a ca nostra: llaurar, sembrar... Vaig fer un any de servici a Palma i dos a Inca. I llavors me vaig casar. I de casat vaig anar a'n es cafè que teníem a Sa Plaça de Campanet, que se deia Cas Reto. I hi vaig estar prop de dos anys. Però ses coses no m'anaren molt bé per-

que me vaig dedicar un poc a jugar i vaig fracassar. I per això vaig partir cap a Palma. I a Palma vaig deixar de jugar i de beure. Vaig estar mig any sense entrar dins cap cafè. Vaig llogar, per trenta pessetes cada mes, una bona casa en Es Molinar.

Es President des Tramvies era Don Pep Sociés i era Jefe des Partit Conservador. I tenia relació amb ca nostra, perquè mumpare era des conservadors. Per iniciativa meua vaig escriure una carta a Don Pep Sociés i es cap de pocs dies me va dir que anàs a fer feina a'n es tramvies. I així me vaig fer conductor de tramvia a Palma. Era una feina esclava com totes, però no era molt cansada.

AMB EL SOCIALISME: DE LA DICTADURA A LA REPÚBLICA

Quan me'n vaig anar a Palma a fer feina en es tramvies vaig entrar dins sa Societat Obrera. I sa Societat Obrera perteneixia a sa Unió General de Treballadors, que estava dins es socialisme. Jo me'n vaig anar a Palma l'any 1925 i vaig entrar en es Partit Socialista l'any 1927 ò 1928.

Mumpare era conservador, des partit de Don Toni "de Biniatró". Es des Partit Conservador a Campanet eren Don Toni "de Biniatró", Don Toni "de Gaiefa"... i ets amos de ses possessions on es senyor era conservador. I es principal des liberals a Campanet era Es Metge "Dolç". Es poble deia "Sa Llagosta" a'n es Partit Conservador i "Sa Camamil.la" a'n es Partit Liberal. I se feien moltes gloses. Desbarats! Saps què són desbarats!

Mumpare i jo érem molt contraris en política. Noltros mateixos nos privàrem de parlar-ne per no baraiar-nos. Jo vivia a Palma. Però cada mes venia un dia o dos a Campanet a estar amb mumpare i mumare. Quan mumpare va ser Batle només hi havia dos partits: conservadors i liberals. Tots dos eren de dretes. A Campanet no coneixien s'esquerra. Era una cosa nova que va venir amb sa República.

Quan mumpare va ser Batle va tenir bregues grosses amb sos secretaris. Amb un que li deien En Camps a cada sessió hi havia llo. Una vegada feien sa sessió amb sa sala plena de gent. I sa gent cada punt cridava: "Tira'l pes balcó!" I quan aquest Camps se'n va anar de Campanet va fer com si anàs cap a Sa Plaça i gira i pren cap a'n Es Pouet! Perque a Sa Plaça l'esperaven i l'haurien mort. I un qui també va ser Batle i va moure molt de llo va ser En Sastre, que havia estat Guàrdia Civil i tenia un celler a Ullaró, dins l'Església. Bevia i se baraiava. Una vegada el processaren i el va defensar Don Pep Sociés, perquè En Sastre també era des Partit Conservador. I Don Pep deia: "En Campanet han hecho un campanario, han hecho un campanario..." Volguent dir que d'un no-res havien fet una muntanya contra En Sastre.

Es socialisme m'agradava perquè estant dins sa Societat Obrera considerava que em convenia més introduir-me dins es socialisme que dins es capitalisme. I per això llegia molt "El Socialista". Sempre he estat molt aficionat a llegir. Me n'anava a jeure i l'endemà estava despert dins es llit encara llegint. A Campanet, nos duien es diari en es cafè i el llegia. Llegia "La Última Hora", "Correo de Mallorca", "El Día"., De llibres n'he llegits pocs i puc dir que mai he llegit una novel.la.

Vaig fer una mica de feina dins sa Societat Obrera, que estava a sa Casa des Poble. Però dins es Partit Socialista no hi vaig ocupar mai cap càrrec. Jo era a Palma quan va entrar sa República. I com que va entrar amb unes eleccions municipals, no hi va haver cap gota de sang ni forces pes carrer. El Rei quan va veure es fracàs de ses eleccions, va abdicar i se'n va anar. I així sa República va entrar sense cap violència.

Quan va entrar sa República varen compondre s'Ajuntament de Palma amb republicans de cada partit: d'En Lerroux, de N'Asaña... I per unanimitat varen votar per Batle En Llorenç Bisbal. En Llorenç Bisbal era sabater i no tenia estudis, però se va posar a llegir i va arribar amunt. Era una persona intel·ligent i educat. Jo el coneixia i vaig xerrar amb ell moltes vegades. Dins es Partit Socialista vaig conèixer també En Jaume Garcia, que va ser President de sa Diputació i que per cert l'afusellaren quan va venir es Moviment. N'Emili Darder era d'Esquerra Republicana, va ser Batle de Palma i també l'afusellaren. El coneixia un pòc.

A Campanet ses dretes anaven molt inflades contra ses esquerres es temps de sa República. Et contaré un fet. Una vegada varen venir es socialistes a fer un mitin a Campanet. Un des qui va venir era En Montserrat Parets de Lluçmajor, que era un homo intel·ligent. Havien de fer es mitin des d'un balcó de Sa Plaça. I es qui dirigien ses dretes a Campanet: Don Toni "de Biniatró", Don Toni "de Galeta"... agafaren es porquers, es pastors, es llauradors, ets amos i tots quants pogueren, i varen venir a desbaratar-mos-ho. Un venia amb una lata, s'altre amb un

corn, s'altre amb un picarol: I aquell vespre va ser còmic! Jo era des socialistes. Inmumpare i mumare, en pau descansin, eren des conservadors i varen venir. I quan jo vaig veure aquella gentada que compareixia per desbaratar-ho, vaig intentar conversar per calmar-los. I bona cosa vaig fer! Mumpare i mumare començaren: "Fuera! Fuera! Pillo, davalla d'aquí!" I no quedà més remei que suspendre s'acte. I quan En Parets i altres se n'anaven i eren per sa Costa de Son Xapeta, començaren a tirar-los pedes. Res, se salvaren per miracle!

Amb el seu nebot Jaume a la Fira del Ram de Palma. 1966.

LA GUERRA CIVIL

Quan va començar es Moviment jo era a Palma, porque feia feina en es tramvies. El Moviment va començar es 18 de juliol, però a Palma va estallar dia 20. Jo tenia ses vacances. A les 8 des dematí va començar es Moviment a Palma i a les tres de sa dematinada varen venir a ca meva, en es Carrer de Velásquez, a detenir-me. Me va detenir un policia tot sol, de Campanet, En Tomeu "des Camí Vei". Aquest policia era es Delegat a sa Casa des Poble de Palma i venia a ses reunions i mos coneixia a tots.

Jo era es President des Tramviers, d'una societat que li deien sa Unió Tramviària. Vaig esser delegat de sa Unió General de Treballadors. Vaig esser vocal des Jurat Mixto. I en haver-hi una comissió per anar a parlar amb so Director o amb so Governador a jo sempre em nombraven es primer, sempre era davant. I com que quan nomenaven una Directiva donaven es noms a'n es Govern Civil, clar, mos tenien a tots fitxats. De política, dins sa Unió Tramviària, res. Però com a obrer me tenien

ben fitxat perque onsevulla em trobaven.

De moment me varen dur a sa presó. Dos dies. Quan jo vaig ingressar a sa presó, es dilluns de matinada, hi havia ja vuitanta presos polítics. I duien tanta de gent detenguda que es vespre des dimarts dins sa presó ja no hi cabíem. I per això, a les dues de sa nit nos dugueren a'n es Castell de Bellver. De coneguts, vaig trobar a Bellver es Comisari de Policia i quatre batles de pobles.

Vaig estar sis mesos tancat en es Castell de Bellver. Varem arribar a ser-hi vuit-cents noranta. De primer nos tenien un poc a lloure pes Castell. Però un dia una clau i s'altre dia una altra, arribaren a tenir-mos tot lo dia tancats dins ses cel·les de baix des Castell i només sortíem una hora es dematí i una hora s'ho rabaixa. Cada dia sabíem males noves: "Avui a sa Carretera de Manacor n'han trobat dos de morts". I llavors: "Avui a sa Carretera des Pont d'Inca n'han trobat tres de morts". I així. I quan es d'En Franco entraven a una ciutat venien i nos tiraven un munt de diaris perque sapiguéssim que anaven guanyant sa guerra.

Quan va venir es Desembarc de Manacor sa cosa se va començar a posar sèria en es Castell de Bellver. Un vespre devers les cinc se'n dugueren tres o quatre. I tots: "Llibertat! Llibertat!" I l'endemà sabíem que els havien morts. I així cada dia. Vaig estar dos anys detengut i mai me varen dir perque m'havien duit a sa presó. Vaig estar dos dies a sa Presó de Palma, sis mesos en es Castell de Bellver i mig any a ses possessions de Son Granada i Capicorb, en es terme de Lluçmajor. I llavors em posaren en llibertat.

A Son Granada érem vuitanta o noranta. Fèiem carretera. Jo vaig dur sort, perque vaig anar a sa cuina des guàrdia civils i no vaig haver d'anar mai a fer carretera. A Capicorb érem es mateixos. En es Castell de Bellver no record que n'hi hagués cap de Campanet. A Son Granada varen venir uns quants campaneters. De campaneters n'hi havia alguns a un camp de concentració a Sóller.

TEMPS D'ESTRAPERLO. AFICIONS

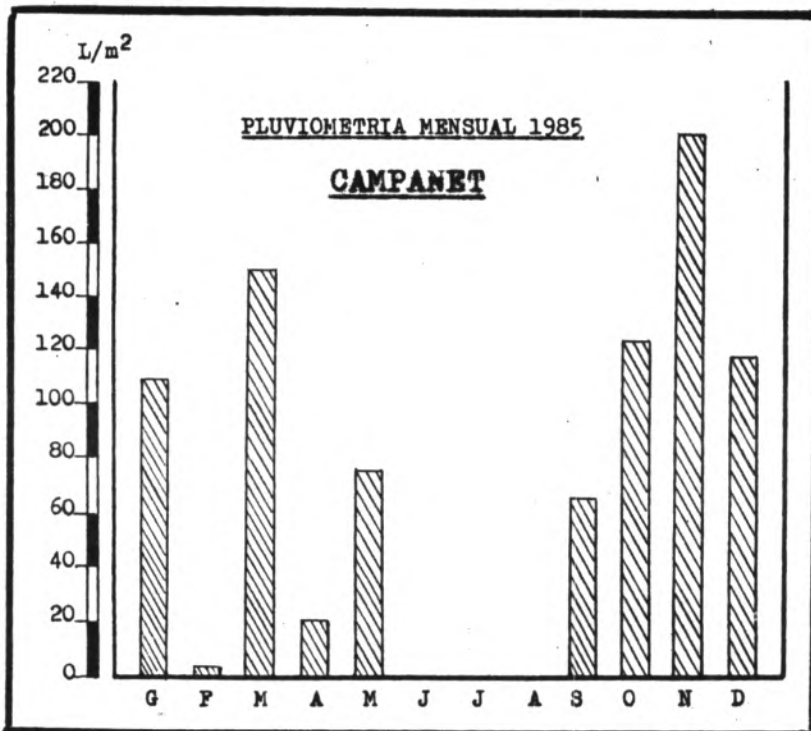
Quan vaig sortir de sa presó no vaig porer tornar a'n es tramvies. I amb un carretó me vaig posar de repartidor de pa des Forn de Can Damià, que estava a sa Plaça de Sa Paia i era es més important de Palma. I llavors vaig posar una sucursal d'aquest forn en es Carrer dets Oms. I llavors vaig ampliar aquesta sucursal amb una botiga. I vaig fer aquesta feina devers dos anys i mig. I mentres feia això em vaig dedicar a s'estraperlo d'aliments. Deien que tenies pena de mort per fer estrarlo, però no en mataren cap! Ja, ja! I com n'havien de matar cap si tot-hom en feia. De Sa Pobla duien molt de gènere i el venien a Palma. Llavors vaig vendre sucursal i botiga i vaig trobar feina en es Pes Municipal, i hi vaig treballar fins que, en es 60 anys, me vaig retirar i me'n vaig tornar a Campanet, a passar ses veïesses.

De jove vaig ésser un poc jugador i me va anar malament. Sa meva afició ha estat llegir. I també anar a'n es toros. Altre temps, es toreros que més m'agradaven eren N'Arruza, N'Ortega, En Belmonte, En Villalta...

Aquesta conversa amb Nadal Mulet i Bennàsser "Reto" fou gravada per Damià Ferrà-Ponç a Campanet dia 20 de desembre de 1983. L'entrevistat morí a Palma dia 4 de març de 1984.

RESUM METEOROLÒGIC 1985

	CAMPANET	BINIATRÓ
Gener.....	109	180
Febrer....	4	15
Marc.....	151	238
Abril.....	21	18
Maig.....	76	76
Juny.....	0	3
Juliol....	0	1
Agost.....	0	0
Setembre..	66	27'5
Octubre...	124	100'5
Novembre..	201	241
Desembre..	118	127
TOTAL.....	870 l/m ²	1.027

-A Biniatró ha plogut 91 dies.

-Els mesos amb més dies de pluja a Biniatró han estat el març amb 16 dies i el maig i octubre amb 14.

-Els dies més ploguers han coincidit als dos observatoris: el 15 de novembre amb 93 litres i el 29 de desembre amb 92 litres.

-En el mes de gener a Campanet varen caure 47 litres de neu i a Biniatró 61 litres.

-El dia de més fred a Campanet fou el 9 de gener (-2° a les 9 hores).

-En els mesos de març, novembre i desembre reventaren les Fonts Ufanès.

REVISTA CAMPANET

(Informació facilitada per en Miquel Oliver i per l'amo en Tomeu vives).

FOGUERÓ PER LA PAU

El pròxim dissabte dia 25 de gener, a les 19'30, al carrer Ramon Llull, el PSM-SOCIALISTES DE CAMPANET encendrà un fogueró, amb la cremada simbòlica d'un míssil, com a acte per la pau, el desarmament i contra l'OTAN. Tots els assistents seran convidats a beure vi i a menjar llangonissa i botifar rons torrats.

FORA MÍSSILS! VISCA EL COMETA HALLEY!

ESPORTS.

En aquesta secció d'esports hem anat parlant d'una sèrie d'activitats que es duen a terme en el nostre poble. Fútbol i basquet ha ocupat la major part de la nostra informació, però no podem oblidar altres competicions menys conegudes que també formen part del nostre oci i en aquestes ens referim. Avui parlarem de l'equip de fútbol-sala que baix la direcció i patrocini d'En Toni Rodriguez, participa a les diverses confrontacions comarcals.

"Renault-Campanet", és l'equip que des de fa dos anys practica aquesta modalitat d'esport. Enguany utilitzen pels seus partits les instal·lacions del poliesportiu de Sa Pobla. Motiu pel qual, pràcticament passa desprevinguda aquesta competició.

L'equip està integrat, majoritàriament, per jugadors locals, amb l'inclusió d'alguns forans, concretament del poble d'Inca. Aquests són els jugadors:

- Miquel Lllu Panyella
- Josep Candel Coronado
- Miquel Mairata Panyella
- Antoni Rodriguez Aguilar
- Antoni Vives Campomar
- Josep Sanchez Rodriguez
- Jaume Mestre Vich
- Ramón Arrom Mairata
- Manel Lopez Luque
- Gabriel Moranta Martorell

ZENER

laboratoris d'electrònica i d'equips d'alta fidelitat "hifi", c/. francisc fiol i joan -5 ciutat - tel. 291772., per informació i demostració a campanet: pere i joan martorell "canta".

